

**Ewa Galewska, *Obowiązek zawarcia umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych*,
Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2015, s. 302**

Publikacja dr Ewy Galewskiej pt. *Obowiązek zawarcia umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych* jest unikatową pozycją monograficzną na polskim rynku wydawniczym. Choć temat poruszany w monografii dotyczy bardzo ograniczonego kręgu podmiotów, to jest istotny z punktu widzenia doktryny prawnej ze względu na mieszany publiczno-prywatny charakter regulacji prawnej. Specyfika tego zagadnienia wynika przede wszystkim z daleko posuniętej roli organów regulacyjnych, które mogą głęboko ingerować w swobodę zawierania umów między przedsiębiorcami na rynku telekomunikacyjnym. Jak w każdej sytuacji, w której dochodzi do konieczności ważenia zasad wolności gospodarczej i realizacji interesu publicznego, tak i w tym przypadku występuje wiele sytuacji niejasnych i problematycznych, które są przedmiotem rozważań Autorki. Ponadto, zagadnienie obowiązku zawarcia umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych jest również regulowane na poziomie prawa europejskiego.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym *Charakter prawny umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych* zostały przedstawione podstawowe zagadnienia pozwalające wyodrębnić aspekty publicznoprawne oraz prywatnoprawne omawianych umów. Autorka rozpoczyna od określenia przesłanek pozwalających wyodrębnić prawo publiczne i prywatne, a następnie na ich podstawie systematyzuje rozważania w dalszej części opracowania. Do przesłanek tych Autorka zalicza: kryterium interesu realizowanego przez określone normy prawne; kryterium relacji między stronami stosunku prawnego oraz kryterium drogi ochrony prawnej zapewnianej podmiotom stosunku prawnego. Opierając się na powyższym rozróżnieniu, Autorka stawia hipotezę, iż umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych funkcjonują w obszarze zarówno prawa prywatnego, jak i prawa publicznego. W dalszej części rozdziału powyższe kryteria odnoszone są do konkretnych aspektów umów o połączenie sieci telekomunikacyjnych.

W rozdziale drugim pt. *Obowiązek kontraktowania jako przejaw ograniczenia swobody umów* poruszono bardzo ważny aspekt opracowywanego zagadnienia, jakim jest naruszenie swobody kontraktowania na gruncie przepisów prawa telekomunikacyjnego. Autorka omawia teoretyczne podstawy tak swobody kontraktowania, jak i dopuszczalności jej ograniczenia. W dalszej części rozdziału Autorka odnosi omówione zagadnienia do sektora telekomunikacyjnego, wskazując systemowe podstawy prawa unijnego dotyczące modeli zawierania umów telekomunikacyjnych. Następnie dokonuje pogłębionej analizy celu regulacji w sektorze telekomunikacyjnym, który stanowi bezpośrednio uzasadnienie do ograniczenia swobody umów. Należy zwrócić uwagę, iż w tej części monografii omówiono nie tylko aspekty prawne, lecz także charakter faktyczny, ekonomiczny oraz technologiczny połączenia sieci uzasadniający taką regulację. W końcowej części rozdziału omówiono ograniczenie swobody umów, jakim jest nałożenie obowiązku zawarcia umowy przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Rozdział trzeci *pt. Treść umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych* przedstawia aspekty teoretyczne związane z treścią, formą i charakterem umów o połączeniu sieci. W pierwszej kolejności został omówiony przedmiot takich umów, ze szczególnym naciskiem na definicje dostępu telekomunikacyjnego. Autorka prezentuje i omawia różne rodzaje dostępu technologicznego w ujęciu doktrynalnym oraz ustawowym, a następnie definiuje i omawia połączenie sieci jako szczególny rodzaj dostępu telekomunikacyjnego. Należy zwrócić uwagę na wnikliwe omówienie technologicznych aspektów związanych z połączeniem sieci telekomunikacyjnych. Wskazano m.in. różnice w trybach łączenia sieci między różnymi przedsiębiorcami na rynku polskim (np. TP, Orange, Elterix S.A.). W dalszej części zdefiniowano pojęcie strony umowy o połączeniu sieci oraz pojęcie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Autorka szczegółowo definiuje podmiot będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym na tle innych definicji przedsiębiorcy funkcjonujących na gruncie prawa polskiego. W podrozdziale trzecim omówiono cywilnoprawne aspekty umów o połączeniu sieci telekomunikacyjnych oraz wpływ, jaki na treść umowy mają przepisy ustawowe. Przedstawiono również możliwość ingerowania w treść umów przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

W czwartym rozdziale monografii Autorka przedstawia jeden z kluczowych elementów regulacji, jakim jest obowiązek zawarcia umowy. Obowiązek ten zostaje omówiony zarówno w zakresie realizacji na podstawie ustawy, jak i w związku z konkretyzacją obowiązku wynikającą z decyzji administracyjnej wydanej przez Prezesa UKE. Rozdział zakończono rozważaniami na temat charakteru obowiązku zawarcia umowy. Autorka dzieli się nie tylko wątpliwościami dotyczącymi tego zagadnienia, ale trafnie wskazuje składowe tego obowiązku i stawia pytania dotyczące właściwej interpretacji przepisów.

Przedostatni rozdział monografii dotyczy dobrowolnej realizacji obowiązku zawarcia umowy o połączeniu sieci. Autorka w sposób jasny i metodyczny analizuje poszczególne etapy procedury prawnej związanej z zawieraniem tego typu umów. Omówione w nim zostają tak aspekty związane z rozpoczynaniem procedury, jak i zagadnienia dotyczące oferty. Znaczna część rozdziału poświęcona jest analizie obowiązków operatorów, które wynikają z rozpoczęcia procedury zawierania umowy. W ostatniej części rozdziału Autorka porusza temat trybów zawierania umów o połączeniu sieci telekomunikacyjnych. Omawia oba tryby zawierania umowy, tj. tryb ofertowy oraz tryb negocjacyjny. W ramach drugiego z trybów zawierania umów Autorka dogłębnie analizuje dwa obowiązki związane z tym trybem: obowiązek prowadzenia negocjacji w dobrej wierze oraz obowiązek zachowania poufności. Autorka w tym zakresie wskazuje nie tylko źródła tych obowiązków (zarówno w ramach prawa UE, jak i prawa polskiego), lecz także sposób wykładni i stosowania pojęć ich dotyczących. Wymienia również możliwe przypadki naruszenia tych obowiązków i ich potencjalne konsekwencje.

W ostatnim rozdziale Autorka porusza zagadnienia dotyczące sankcji przewidzianych za brak wykonania obowiązków wynikających z ustawy – Prawo telekomunikacyjne związanych z zawieraniem umów o połączeniu sieci. Przeważającą część rozdziału poświęcono zagadnieniu rozstrzygania sporów powstałych w związku z zawieraniem umów. Szczegółowo zostaje przedstawiona rola Prezesa UKE w rozstrzyganiu sporów. W pierwszej kolejności Autorka analizuje relacje między działaniem Prezesa UKE a przepisami kodeksu postępowania administracyjnego i przepisami prawa telekomunikacyjnego. Przedstawia te kwestie z uwzględnieniem wymogów

stawianych przez prawo UE. Dogłębnie zaprezentowano wszystkie istotne zasady, którymi organ powinien się kierować, prowadząc postępowanie i wydając decyzje w przedmiotowej sprawie. W dalszej kolejności zostaje omówiony charakter orzeczeń Prezesa UKE. Należy nadmienić, iż Autorka zwraca szczególną uwagę na ich specyfikę i różnice między tymi orzeczeniami a zwykłymi decyzjami administracyjnymi, jak również na szczególne uprawnienie Prezesa UKE, jakim jest możliwość wydania postanowienia o wyznaczeniu terminu zakończenia negocjacji umowy o połączeniu sieci telekomunikacyjnych. W tym zakresie omawia nie tylko aspekty formalne, lecz także istniejące rozbieżności między doktryną a judykaturą oraz spojrzenia krytyczne na obecny kształt norm prawnych. Autorka omawia również dość szczegółowo zagadnienie decyzji o dostępie telekomunikacyjnym oraz ugodę administracyjną możliwą do zawarcia przed Prezesem UKE. W końcowej części tego rozdziału Autorka porusza kwestię procedury sądowej kontroli orzeczeń wydawanych przez Prezesa UKE w sprawach spornych. Przedstawione tu zostały zarówno kwestie odwołania od decyzji, jak i skargi na postanowienie o wyznaczeniu terminu negocjacji.

Prezentowana publikacja ma bez wątpienia istotną wartość merytoryczną. Monografia w sposób kompletny przedstawia różne aspekty obowiązku zawierania umowy o połączeniu sieci. Analizy zawarte w publikacji dotyczą nie tylko zagadnień prawnych, lecz także aspektów technicznych charakterystycznych dla branży telekomunikacyjnej. Nie ulega wątpliwości, iż publikacja dr Ewy Galewskiej wnosi istotny wkład w doktrynę w zakresie regulacji rynków telekomunikacyjnych.

Kamil Mieszkowski

Doktorant na Wydziale Zarządzania UW;

dyrektor Departamentu Wycen w Instytucie Badań Wartości Przedsiębiorstw;

e-mail: kamilmieszkowski@gmail.com